

bijlage

Bijlage 1: Erkenning van kindhuwelijken *Een blik over de grens*

Horend bij

Voortgang adoptie en ouderschap

Leeftijdsgrenzen voor huwelijkssluiting binnen Europa

Binnen Nederland is het vanaf 5 december 2015 voor minderjarigen niet meer mogelijk om rechtsgeldig in het huwelijk te treden. Daarvoor waren beperkt uitzonderingen mogelijk op de huwelijksleeftijd. Binnen Europa bestaan geen eenduidige eisen voor huwelijkssluiting. De minimale leeftijdsgrens is in sommige landen 18 jaar zonder uitzonderingsmogelijkheid (Duitsland, Denemarken, Zweden). In de meeste landen is trouwen mogelijk vanaf 18 jaar maar met de mogelijkheid van een uitzondering na goedkeuring door een autoriteit en/of ouders, al dan niet vanaf 15 of 16 jaar. In één jurisdictie (Schotland) is de leeftijd van meerderjarigheid gesteld op 16 jaar, waarop het mogelijk is om te trouwen zonder aparte toestemming van ouders of een publieke autoriteit.¹

België

In het buitenland tot stand gekomen huwelijksakten worden erkend, mits deze voldoen aan bepaalde voorwaarden. In België wordt een conflictenrechtelijke toets toegepast;² gecontroleerd wordt of de akte naar het toepasselijk recht rechtsgeldig tot stand is gekomen, of er geen sprake is van wetsontduiking van de Belgische rechtsmacht en of de akte niet in strijd komt met de openbare orde. De openbare orde biedt de basis voor een beoordeling in het individuele geval. De beoordeling vindt plaats door de Ambtenaar van de Burgerlijke Stand, de Dienst Vreemdelingenzaken en de Dienst Voogdij.³

Bij het Belgisch Parlement is een wetsvoorstel aangehangen dat de bescherming tegen kindhuwelijken verbetert, in die zin dat wanneer één of beide echtgenoten op het ogenblik van het verzoek tot erkenning van het huwelijk nog niet de meerderjarigheid heeft bereikt, de erkenning van dat huwelijk voortaan enkel kan gebeuren door de familierechtbank. De familierechtbank dient hierbij na te gaan of (1) de openbare orde zich niet verzet tegen de erkenning, in het bijzonder rekening houdende met de vrije instemming van beide echtgenoten met het huwelijk en het bestaan van een emotionele band tussen beide echtgenoten en (2) of het huwelijk volgens het recht dat de grond- en vormvoorwaarden ervan bepaalt rechtsgeldig is gesloten.⁴ De behandeling van het wetsvoorstel bevindt zich in een pril stadium.

¹ <https://fra.europa.eu/en/publication/2017/mapping-minimum-age-requirements/marriage-age>, (stand oktober 2019).

² Artikel 27, lid 1, Wetboek van Internationaal Privaatrecht.

³ F. Welvaert, *Kindhuwelijken en het Internationaal Privaatrecht*, Gent 2018.

⁴ *Documenten Kamer van volksvertegenwoordigers*, 55, 0172/001, Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van internationaal privaatrecht, wat betreft de erkenning van

Verenigd Koninkrijk (Engeland en Wales)

Huwelijken die in het buitenland zijn gesloten worden in Engeland en Wales erkend, mits voldaan is aan de leeftijdsvoorwaarde van het land van herkomst en het huwelijk ook overigens volgens de regelgeving van het land van herkomst rechtsgeldig tot stand is gekomen.⁵ Een in het buitenland gesloten huwelijk met een partij die zijn domicilie in Engeland & Wales heeft, wordt niet erkend als deze partij jonger is dan 16 jaar ten tijde van het huwelijk.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Datum
5 december 2019

Zweden

Sinds 1 januari 2019 zijn in Zweden nieuwe regels van kracht die kindhuwelijken moeten helpen tegengaan. Kortgezegd komt de wetgeving neer op het volgende: een huwelijk wordt in Zweden niet erkend indien de echtgenoten of een van hen jonger dan 18 was op het moment van huwelijkssluiting. Een uitzondering op deze regel is mogelijk op het moment dat beide echtgenoten ouder dan 18 jaar zijn en er uitzonderlijke redenen zijn om het huwelijk toch te erkennen, bijvoorbeeld indien niet-erkenning in strijd zou komen met het Europees vrij verkeer van personen.

Duitsland

Op 22 juli 2017 is in Duitsland de Wet ter bestrijding van kindhuwelijken van kracht geworden.⁶ Een kindhuwelijk kan sindsdien niet worden erkend indien een van de huwelijkspartners bij de huwelijkssluiting nog geen zestien was.⁷ Een kindhuwelijk is vernietigbaar indien een van de betrokkenen ten tijde van de huwelijkssluiting tussen de 16 en 18 was. De laatste mogelijkheid is gekoppeld aan een verplichting voor jeugdbeschermingsinstanties om de vernietiging te vragen, indien zij met een dergelijk huwelijk geconfronteerd worden.

Indien de vernietiging wordt gevraagd, moet die worden uitgesproken tenzij een van de uitzonderingen van toepassing is: het huwelijk wordt bekrachtigd door de (voorheen minderjarige, maar) inmiddels meerderjarige huwelijkspartner, of in uitzonderlijke gevallen, zoals indien de niet-erkenning zou leiden tot een schending van het vrij verkeer van personen binnen de EU. Een naar buitenlands recht gesloten kindhuwelijk wordt wel erkend in Duitsland, indien het nog bestaat op het moment van de meerderjarigheid van beide huwelijkspartners, terwijl geen van de huwelijkspartners vanaf de huwelijkssluiting tot het moment van beider meerderjarigheid de gewone verblijfplaats in Duitsland had.⁸

buitenlandse huwelijken met minderjarigen in het kader van de strijd tegen kindhuwelijken, ingediend door de dames Nahima Lanjri en Els van Hoof.

⁵ Foreign Marriage act 1892-1947, Marriage Act 1949-1994, Matrimonial Causes Act 1973.

⁶ *Bgbl.* I S. 2429.

⁷ Artikel 13 EGBGB.

⁸ Artikel 229, par. 44 EGBGB. Het Duitse Constitutionele hof buigt zich inmiddels over de verenigbaarheid van de Wet ter bestrijding van kindhuwelijken met de Duitse Grondwet, meer in het bijzonder de menselijke waardigheid, het recht op zelfontplooiing, het gelijkheidsbeginsel en het recht op gezinsvorming.